

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
EUROPOS KOSMOSO AGENTŪROS
SUSITARIMAS
DĖL BENDRADARBIAVIMO TAIKIAIS TIKSLAIS KOSMOSO SRITYJE

Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Lietuva) ir Europos kosmoso agentūra (EKA), įsteigta Konvencija, pateikta pasirašyti 1975 m. gegužės 30 d. Paryžiuje ir įsigaliojusia 1980 m. spalio 30 d. (toliau – agentūra), (toliau kartu – Šalys),

prisimindamos, kad agentūros tikslas yra užtikrinti ir skatinti Europos valstybių tarpusavio bendradarbiavimą kosminių mokslinių tyrimų bei technologijų ir su kosmosu susijusių taikomųjų programų srityse vien tik taikiais tikslais;

pažymėdamos, kad kosmosas tapo technologinės, ekonominės, mokslinės ir kultūrinės plėtros varomąja jėga;

atsižvelgdamos į pareikštą Lietuvos norą bendradarbiauti su agentūra;

atsižvelgdamos į tai, kad Lietuva nuo 2004 m. gegužės 1 d. yra Europos Sąjungos narė, ir todėl jai taikoma bendrosios Europos kosmoso politikos apibrėžtis;

atsižvelgdamos į 2008 m. lapkričio 26 d. EKA ministrų lygio tarybos posėdyje priimtą rezoliuciją dėl kosmoso vaidmens siekiant visuotinių Europos tikslų (ESA/C-M/CCVI/Res.1 (Final));

atsižvelgdamos į 2008 m. lapkričio 26 d. EKA ministrų lygio tarybos posėdyje priimtą rezoliuciją „Europos kosminės erdvės politikos plėtojimas“ (ESA/C-M/CCII/Res.1 (Final));

atsižvelgdamos į 2007 m. gegužės 22 d. EKA tarybos posėdyje priimtą rezoliuciją dėl Europos kosmoso politikos (ESA/C/CXCIV/Res.1 (Final));

atsižvelgdamos į 2003 m. lapkričio 25 d. pasirašytą Europos bendrijos ir Europos kosmoso agentūros bendrąjį susitarimą, kuriuo sukuriama sistema, suteikianti „bendrą pagrindą ir nustatanti tinkamą darbo tvarką veiksmingam ir abipusiai naudingam Šalių bendradarbiavimui kosminės veiklos srityje, atitinkančiam Šalių užduotis ir pareigas ir nepažeidžiančiam jų institucinės sistemos ir darbo tvarkos“ ir kuris yra bendrą EKA ir Europos bendrijos iniciatyvų pagrindas;

atsižvelgdamos į 1967 m. sausio 27 d. pasirašytą Sutartį dėl valstybių veiklos principų tyrinėjant ir naudojant kosminę erdvę, įskaitant Mėnulį ir kitus dangaus kūnus, ir kitus daugiašalius susitarimus dėl kosminės erdvės naudojimo, kurių šalys yra agentūros valstybės narės ir kuriuos agentūra patvirtino;

atsižvelgdamos į Konvenciją, kuria įsteigiama agentūra, ir, visų pirma į jos XIV straipsnio 1 dalį dėl tarptautinio bendradarbiavimo, kurioje nustatoma, kad „agentūra gali remdamasi visų valstybių narių vienbalsiai priimtais Tarybos sprendimais, bendradarbiauti su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir institucijomis bei su ne valstybių narių vyriausybėmis, organizacijomis ir institucijomis ir tuo tikslu sudaryti su jomis susitarimus“;

norėdamos sukurti mechanizmus Šalių tarpusavio bendradarbiavimui abipusiškai naudingos veiklos, susijusios su kosminės erdvės naudojimu taikiais tikslais, srityje palengvinti ir suaktyvinti;

įsitikinusios tokio bendradarbiavimo kiekvienai Šaliai teikiama nauda,

susitarė:

1 straipsnis

Tikslas

1. Šio Susitarimo tikslas nustatyti teisinį Šalių tarpusavio bendradarbiavimo pagrindą kosminės erdvės mokslinių tyrimų ir taikaus jos panaudojimo srityje ir projektų, kuriais suinteresuotos abi Šalys, įgyvendinimo sąlygas.

2 straipsnis

Bendradarbiavimo sritys

1. Šalys informuoja viena kitą apie visą savo atitinkamą veiklą bei programas ir apie jų eigą ir, vadovaudamosi 3 straipsnyje pateiktomis procedūromis, nuolat tariaisi dėl sričių, teikiančių galimybes bendradarbiauti.

2. Tarp sričių, kuriose, Šalių manymu, yra galimybės bendradarbiauti pagal šį Susitarimą, visų pirma paminėtinos tokios sritys:

a) kosmoso tyrimai, visų pirma kosminė astronomija ir astrofizika, Saulės sistemos tyrimas ir Saulės bei Žemės fizika;

b) moksliniai tyrimai, susiję su Žemės stebėjimais, ir jų taikymas, visų pirma aplinkos monitoringas, meteorologija, aeronomija ir geoinformatika, pasirengimas nelaimėms;

c) telekomunikacijos, įskaitant paslaugų demonstravimą taip pat palydovinę navigaciją;

d) mikrogravitacijos moksliniai tyrimai, visų pirma kosminė biologija ir medicina ir medžiagų apdirbimas;

e) technologijų plėtra, įskaitant programinę ir techninę įrangą;

f) antžeminio segmento inžinerija ir panaudojimas.

Pasirašiusi šį Susitarimą, Lietuva praneša agentūrai apie ją labiausiai dominančias bendradarbiavimo sritis. Šalys, nustačiusios jas abi dominančią programą, sudaro konkrečius įgyvendinimo susitarimus, kuriuose, vadovaujantis 3 straipsnio 1 dalies nuostatomis, apibrėžiamos jų teisės ir pareigos.

3. Šalys, siekdamos įgyvendinti bendradarbiavimo projektus pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sritis, susitaria sudaryti galimybes pasikeisti mokslininkais ir inžinieriais, keistis informacija, taip pat palaikyti ryšius tarp atitinkamų pramonės sričių.

4. Bendradarbiavimas taip pat apima:

a) stipendijų skyrimą, siekiant sudaryti galimybę Šalių stipendininkams mokytis ar užsiimti kita moksline ar technine veikla stipendiją paskyrusios Šalies pasiūlytose institucijose;

b) keitimąsi tyrimuose dalyvaujančiais ekspertais;

c) bendrų konferencijų ir simpoziumų rengimą;

d) abipusį pagal agentūros programas sukurtų produktų ir paslaugų vartojimo skatinimą;

e) švietimo veiklos kosminių tyrimų ir technologijų srityje skatinimą;

f) ekspertų nuomonių teikimą ir pagalbą planuojant ir įgyvendinant kosminius projektus.

5. Šalys atitinkamai tariasi tarptautinių organizacijų susitikimų darbotvarkių bendro intereso klausimais dėl kosminės erdvės tyrimo ir naudojimo.

6. Šalys skatina tarptautinį bendradarbiavimą nagrinėjant abipusio intereso teisinius klausimus, kurie gali kilti tyrinėjant ir naudojant kosminę erdvę.

3 straipsnis

Įgyvendinimo būdai

1. Šalys, siekdamas bendradarbiauti 2 straipsnyje nurodytose bendro intereso programose, kiekvienu atveju derasi ir susitaria dėl konkrečių įgyvendinimo susitarimų.

2. Lietuva institucija, atsakinga už šio Susitarimo įgyvendinimą, skiria Ūkio ministeriją.

3. Kiekviena Šalis skiria keitimosi informacija atstovą, atsakingą už šio Susitarimo įgyvendinimo priežiūrą ir pagalbos tolesnei bendradarbiavimo veiklos plėtrai priemones. Tokie koordinavimo centrai yra įprastas būdas Šalių bendradarbiavimo pasiūlymams perduoti.

4. Prireikus gali būti sudarytos bendros darbo grupės, kurios išsamiai išnagrinėtų Šalių joms pagal 2 straipsnio 1 dalį pavestų sričių pasiūlymus ir teiktų rekomendacijas.

5. Koordinavimo centrų, paskirtų pagal šio straipsnio 3 dalį, atstovų specialūs susitikimai turi būti rengiami taip dažnai, kiek tai būtina šio Susitarimo įgyvendinimo pažangai nagrinėti.

6. Kiekviena Šalis, siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus pagal šį Susitarimą, visiškai padengia savo išlaidas, nebent Šalys susitartų kitaip.

7. Lietuva įsipareigoja teikti administracinę pagalbą įgyvendinant šį Susitarimą, visų pirma palengvindama su pagal šį Susitarimą įgyvendinamais projektais, dėl kurių Šalys susitarė, susijusių asmenų įvažiavimą ir išvažiavimą ir prekių bei medžiagų įvežimą bei išvežimą, įskaitant atleidimą nuo mokesčių, kurie paprastai taikomi įvežimui bei išvežimui pagal 6 straipsnį. Lietuva muitinėms išduoda prekių bei medžiagų, susijusių su projektais, dėl kurių Šalys susitarė, importo ir eksporto pažymėjimus. Šiuo pažymėjimu garantuojama, kad įvežamos ar išvežamos prekės bei medžiagos yra naudojamos įgyvendinant projektus, dėl kurių Šalys susitarė.

4 straipsnis

Stebėtojo statusas

Lietuva bus pakviesta stebėtojo teisėmis, atstovaujama vieno atstovo, su kuriuo kartu gali vykti patarėjai, dalyvauti rengiamuose ministrų lygio agentūros Tarybos posėdžiuose. Lietuva, kad galėtų dalyvauti tokiuose posėdžiuose, gauna darbotvarkės projektą ir atitinkamus valstybėms narėms prieinamus dokumentus.

5 straipsnis

Informacija, duomenys ir intelektinės nuosavybės teisės

1. Šalys keičiasi abi Šalis dominančia mokslinė ir techninė informacija apie kosminius tyrimus, technologijas ir jų taikymą, perduodamos technines ir mokslines ataskaitas bei pažymas, laikydamosi savo atitinkamų informacijos ir duomenų viešinimo taisyklių.

2. Mokslinė ir techninė informacija, kurią gauna viena Šalis, vykdydama bendrus eksperimentus ar projektus, turi būti prieinama ir kitai Šaliai, laikantis tokių informacijos ir duomenų viešinimo taisyklių, dėl kurių gali būti abipusiškai susitarta.

3. Jei viena Šalis pateikia kitai Šaliai prekes, duomenis ar informaciją, gaunančioji Šalis suteikia intelektinės nuosavybės teisėms į minėtas prekes, duomenis ar informaciją bent tokį apsaugos laipsnį, kuris užtikrinamas juos pateikusioje Šalyje taikomos teisinės sistemos. Ypatingos priemonės, kurių, pateikusios Šalies manymu, turi būti imtasi norint pasiekti šį apsaugos lygį, nustatomos abipusiu Šalių sutarimu.

4. Kiekvienai konkrečiai abipusio intereso programai specifinės nuostatos dėl informacijos, duomenų ir intelektinės nuosavybės teisių gali būti išsamiai pateikiamos 3 straipsnio 1 dalyje minėtuose įgyvendinimo susitarimuose.

6 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

1. Bet kuriai veiklai Lietuvoje vykdyti pagal šį Susitarimą agentūra Lietuvos teritorijoje turi juridinio asmens statusą. Šiuo tikslu Lietuva suteikia agentūrai privilegijas ir imunitetus, nustatytus Konvencijoje dėl specializuotų agentūrų privilegijų ir imunitetų, priimtoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1947 m. lapkričio 21 d. ir įsigaliojusios Lietuvai 1997 m. vasario 10 d. Suprantama, kad minėtoje Konvencijoje nustatyti atleidimai nuo mokesčių nebus taikomi agentūros darbuotojams, turintiems taip pat ir Lietuvos pilietybę ar nuolat gyvenantiems Lietuvoje jų paskyrimo dirbti agentūros pareigūnais momentu.

2. Kiekvienai konkrečiai abipusio intereso programai tokių privilegijų ir imunitetų taikymas gali būti išsamiai pateikiamas 3 straipsnio 1 dalyje minėtuose įgyvendinimo susitarimuose.

7 straipsnis
Keitimasis darbuotojais

Lietuva, atsižvelgdama į 6 straipsnio nuostatas, palengvina ir paspartina asmenų, reikalingų šiam Susitarimui įgyvendinti, atvykimą į Lietuvos teritoriją ir išvykimą iš jos, laikydamasi taikytinų nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų. Agentūra, laikydamasi savo valstybių narių taikytinų įstatymų ir kitų teisės aktų, sudaro galimybes ir paspartina asmenų, reikalingų šiam Susitarimui įgyvendinti, atvykimą į jos valstybių narių teritorijas ir išvykimą iš jų.

8 straipsnis
Atsakomybė

Atsižvelgiant į bet kurias kitas sąlygas, nurodytas 3 straipsnio 1 dalyje minėtuose įgyvendinimo susitarimuose, kiekviena Šalis atsako už bet kokius jos žmonių ar turto praradimus ar žalą, padarytą jos žmonėms ar turtui, kuriuos ji patiria vykdydama veiklą pagal šį Susitarimą, išskyrus tuos atvejus, kai kita Šalis sąmoningai padaro žalą ar elgiasi labai nerūpestingai.

9 straipsnis
Ginčų sprendimas

1. Su šio Susitarimo aiškinimu ir taikymu susiję ginčai, iš esmės, sprendžiami Šalių tarpusavio konsultacijomis. Jei konsultacijomis klausimas nebuvo išspręstas, toks klausimas bet kurios Šalies prašymu perduodamas spręsti arbitražo teismui, kurį sudaro po vieną nuo kiekvienos Šalies paskirtą narį ir abiejų Šalių susitarimu paskirtas pirmininkas. Jei Šalys nesutaria dėl pirmininko, kiekviena Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką, kad jis paskirtų būtiną arbitražo teismo pirmininką. Arbitražo teismo sprendimas Šalims yra galutinis ir privalomas.

2. Kiekviename 3 straipsnio 1 dalyje nurodytame šio Susitarimo įgyvendinimo susitarime pateikiamos atskiros ginčų sprendimo nuostatos, kurios apima arbitražo procedūras ir būdus.

10 straipsnis

Įsigaliojimas – Pakeitimas

1. Susitarimas įsigalioja, kai Lietuva raštu praneša agentūrai, kad įvykdė atitinkamus vidaus reikalavimus, būtinus šiam susitarimui įsigalioti.

2. Šis Susitarimas galioja 5 metus nuo jo įsigaliojimo datos. Likus vieniems metams iki Susitarimo galiojimo pabaigos, Šalys įvertina jo įgyvendinimo rezultatus ir išnagrinėja šio bendradarbiavimo pratęsimo ar tolesnės plėtros būdus ir priemones. Šalys, visų pirma išnagrinėja galimybę sudaryti Bendradarbiaujančios Europos valstybės susitarimą.

3. Jei šis bendradarbiavimas būtų tęsiamas, šis Susitarimas Šalių abipusiu raštišku sutikimu gali būti pratęsiamas ir (arba) pataisomas.

4. Kiekviena Šalis gali nutraukti šį Susitarimą, išskyrus pirmuosius dvejus metus nuo jo pasirašymo, apie tai raštu prieš šešis mėnesius pranešdama kitai Šaliai. Šį Susitarimą nutraukus pirmiau minėtu būdu, jo nuostatos galioja toliau ir taikomos tiek, kiek tai būtina norint užtikrinti bet kurio konkretaus pagal 3 straipsnio 1 dalį sudaryto įgyvendinimo susitarimo, galiojančio tą dieną, nuo kurios šis Susitarimas nustoja galioti, įgyvendinimą.

Pasirašyta 2010 m. spalio 7 d. Vilniuje dviem originaliais egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis. Abu tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl Susitarimo aiškinimo, remiamasi tekstu anglų kalba. Agentūra užtikrina vertimus prancūzų ir vokiečių kalbomis.

Lietuvos Respublikos
Vyriausybės vardu

Europos kosmoso agentūros vardu

Two handwritten signatures are positioned above horizontal dotted lines. The signature on the left is a cursive script, and the signature on the right is a more stylized, bold cursive script.